ЛЕНІНСКАЯ ВУЧОБА

№ 2

ОРГАН ЦККП/б/Б

Часопіс — падручнік для пачатковых парт-школ

БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА 1931

1243

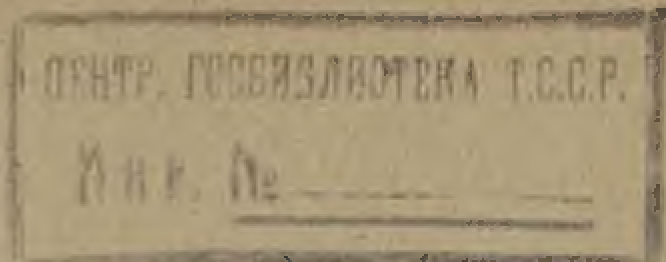
ЦЕНТР. ГОСБИБЛИОТЕКА Т.С.С.Р.
Инв. №

1243

ЛЕНІНСКАЯ ВУЧОБА

ЧАСОПІС-ПАДРУЧНІК
ДЛЯ ПАЧАТКОВЫХ ПАРТЫЙНЫХ ШКОЛ

ОРГАН КУЛЬТПРОПУ ЦК КП(б)Б

Рэдкалегія: А. КАНАКОЦІН, Я. РАМАНЧУК,
П. СТАРАВОЙТАЎ, Д. ОРЛІС

№ 2

БЕЛАРУСКАЕ ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА
МЕНСК — 1931

Заказ № 591. 10.000 экз. (2 1/2 арк.). Галоўлітбел № 629.

Друкарня імя Сталіна.

РЭКОНСТРУКЦЫЯ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ І ВЕСНАВАЯ ЗАСЕЎНАЯ КАМПАНІЯ.

У сваёй рэзолюцыі па дакладзе т. Рачыцкага на студзеньскім пленуме ЦК КП(б)Б „аб соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі і веснавой засеўнай кампаніі“ пленум пастанавіў: „падрыхтоўка і правядзеньне надыходзячай засеўнай кампаніі павінна адбыцца пад знакам баявой мобілізацыі ўсяе КП(б)Б на яе правядзеньне і організацыю новага, больш магутнага прыліву бядняцка-серадняцкіх мас у колгасы пад знакам рашучай барацьбы з кулаком, які зьяўляецца галоўным ворагам колектывізацыі“.

Што-ж павінен ведаць і зрабіць кожны слухач партыйнай школы, каб садзейнічаць выкананьню гэтай пастановы?

Па-першае, трэба ведаць, чаму партыя так рашуча змагаецца за тое, каб правесьці колектывізацыю ў вёсцы.

На гэтае пытаньне яскравы адказ быў даны на XVI партыйным зьезьдзе т. Сталіным, які казаў: „вывесьці сельскую гаспадарку на шлях сур'ёзнага ўздыму,—гэта значыць, ліквідаваць у корані адсталасьць сельскай гаспадаркі, узброіць яе трактарамі і сельскагаспадарчымі машынамі, узьняць продукцыйнасьць працы, павялічыць таварнасьць“.

„Ці магчыма,—ставіць пытаньне т. Сталін,—усе гэтыя ўмовы ажыцьцявіць на базе дробнай, аднаасобнай сельскай гаспадаркі?“ І адказвае: не, немагчыма. Немагчыма таму, што дробная сялянская гаспадарка ня мае сілы ўзьняць у дастатковай ступені продукцыйнасьць працы, ня мае сілы павялічыць у дастатковай

меры таварнасьць сельскай гаспадаркі". Як-жа гэта эрабіць? „Застаецца,—гаворыць т. Сталін,—толькі адзін шлях. Гэта шлях узбуйненьня сельскай гаспадаркі, шлях арганізацыі буйных гаспадарак".

Але-ж буйныя гаспадаркі могуць быць і соцыялістычныя, і капіталістычныя. Зразумела, што савецкая ўлада ня можа стаць на шлях арганізацыі буйных капіталістычных гаспадарак. Савецкая ўлада можа ісьці толькі па шляху арганізацыі буйных гаспадарак соцыялістычнага тыпу, а такімі гаспадаркамі зьяўляюцца саўгасы і колгасы.

Вывад: Каб вырашыць пытаньне разьвіцьця сельскай гаспадаркі, неабходна дробныя сельскія гаспадаркі аб'яднаць у буйныя колектыўныя гаспадаркі, пабудаваць буйныя савецкія гаспадаркі.

За апошнія гады мы маем у справе колектывізацыі і будаўніцтва колгасаў цэлы рад дасягненьняў. За час ад пачатку 1930 г. да 1 сакавіка 1931 г. процант сялянскіх гаспадарак, арганізаваных у колгасы, па БССР павялічыўся ад 3,9 проц. да 18,3 проц.

Чым-жа тлумачацца гэтыя дасягненьні?

Яны тлумачацца перш за ўсё тым, што наша прамысловасьць, як і прамысловасьць усяго Савецкага Саюзу, за апошнія гады шпарка разьвіваецца. Асабліва значны ўплыў на гэтыя дасягненьні мела буйнае разьвіцьцё тых галін прамысловасьці, што вырабляюць трактары ды іншыя сельскагаспадарчыя машыны, якія даюць магчымасьць зусім па-новаму паставіць працу ў сельскай гаспадарцы.

Па-другое, гэтыя дасягненьні зьяўляюцца вынікам таго, што на працягу ўсяго часу сялянства мела магчымасьць праз назіраньне за работай існуючых колгасаў упэўніцца ў пераважнасьці колектыўнай працы над працай аднаасобніка. Да сумеснай работы сялянства прывучалася і праз удзел у першапачатковых формах коопэрацыі.

Па-трэцяе, гэтыя дасягненьні зьяўляюцца вынікам таго, што сялянства, назіраючы работу савецкіх гаспадарак, пераконвалася ў пераважнасьці буйнай сельскай гаспадаркі з высокай машыннай тэхнікай, з культурнай пастаноўкай працы над дробнай,

расківданай, малакультурнай, маладаходнай аднаасобнай гаспадаркай.

Гэтыя дасягненьні зьяўляюцца вынікам таго, што партыя рашуча змагалася з ухіламі ад ленінскай лініі партыі.

Нарэшце, гэтыя дасягненьні зьяўляюцца вынікам тае рашучае барацьбы, якую партыя і савецкая ўлада праводзіла супроць кулацтва на вёсцы. Гэтая барацьба дала магчымасьць бядняцка-серадняцкім масам вёскі ўзяць пад свой нагляд і контроль кулацкую гаспадарку і больш уразумець, хто зьяўляецца сапраўдным ворагам на вёсцы.

Ужо ў першым годзе свайго існаваньня колгасы паказалі, што ў буйнай гаспадарцы лепш і карысьней працаваць, чым у аднаасобнай гаспадарцы: павялічваецца засеўная плошча на адну гаспадарку (калі ў 1930 г. у сярэднім на адну індывідуальную гаспадарку прыходзілася крыху больш 2 *га*, дык на адну гаспадарку ў колектыве прыходзілася звыш 3 *га*, або ў паўтара разы больш), лепш выкарыстоўваецца інвэнтар і цягавая сіла, павялічваецца ўраджайнасьць (у сярэднім гэтая ўраджайнасьць у колгасах у параўнаньні з аднаасобнымі гаспадаркамі, была на 10—15 проц. больш), павялічваецца таварнасьць сельскай гаспадаркі.

Даходнасьць колгасьніка значна большая даходнасьці аднаасобніка, што можна пацьвердзіць фактамі кожнага больш-менш здавальняюча пастаўленага колгасу. „Даход ад сельскай гаспадаркі на душу колгаснага насельніцтва ў 1930 г. аказаўся вышэйшы падушнага даходу аднаасобніка ня менш, чым у паўтара разы, што для колгасьніка, ранейшага бедняка-аднаасобніка, азначае падвышэньне даходнасьці ня менш, чым у два разы"). (Тэзісы па дакладзе т. **Я к а ў л е в а**, п. І, § 4-а).

Гэтыя паказальнікі былі-б значна лепшымі, калі-б у рабоце існуючых колгасаў ня было безгаспадарчасьці, калі-б організацыя працы ў колгасе была пастаўлена на належную вышыню, г. зн., каб у колгасе кожны ведаў, дзе ён павінен працаваць, што ён павінен зрабіць, навошта гэта трэба зрабіць і якую карысьць ён асабіста атрымае за тое, што зрабіў. Гэтыя паказальнікі былі-б больш відавочнымі, калі-б уборачная кампанія была праведзена лепей і больш своечасова, калі-б ураджай быў своечасова і правільна разьмеркаваны. Нарэшце, гэтыя паказальнікі былі-б значна лепшымі, калі-б усе колгасы своечасова выканалі плян

загатовак, чым больш маглі-б давесьці пераважнасьць колектывізацыі.

Вывад: Узяты партыяй курс на колектывізацыю сельскай гаспадаркі на практыцы ўсяго Савецкага Саюзу і ў нас на Беларусі сябе поўнасьцю апраўдаў.

Дасягненьні ў галіне колектывізацыі за апошні год зьяўляюцца вынікам павароту асноўных мас сялянства ў бок колектывізацыі. Гэты паварот быў забясьпечаны правільнай ленінскай лініяй партыі ў галіне сельскай гаспадаркі і рашучай барацьбой партыі з ухіламі ад гэтай лініі, якая ўпэўніла сялянства ў правільнасьці выкінутага партыяй лёзунгу аб колектывізацыі.

Якія-ж задачы ў галіне разьвіцьця сельскай гаспадаркі на 1931 год і, у прыватнасьці, у веснавую засеўную кампанію ставіць перад сабою партыя і савецкая ўлада?

Паводле пляну веснавой засеўнай кампаніі 1931 г. засеўная плошча па БССР павінна павялічыцца на 396 тыс. *га* або на 17,4 проц. Каб забясьпечыць гэтае пашырэньне яравога кліну, трэба поўнасьцю скарыстаць мэліараваную плошчу, ня менш 30 т. *га*, узворку сухадолу 125 т. *га*, раскарчоўку і ўзворку пад хмызьнякамі і лесам 125 т. *га* і плошчу пад папарам 200 т. *га*. Гэтая засеўная плошча разьмяркоўваецца такім чынам: пад саўгасамі 6 проц., пад колгасамі 31 проц. і пад індывідуальнай сельскай гаспадаркай 63 проц.

Калі параўнаць гэтае разьмеркаваньне з тым, што мы мелі ў Беларусі ў 1928 г., дык трэба сказаць, што засеўная плошча пад саўгасамі павялічваецца амаль у 10 раз, а, у параўнаньні з мінулым годам, амаль у 3 разы. Пад колгасамі—засеўная плошча, у параўнаньні з мінулым годам, да канца 1931 году павінна быць павялічана амаль у 3 разы, а ў параўнаньні з 1928 г. амаль у 11 раз, і павінна быць даведзена да канца 1931 г. да 45 проц. усяе засеўнае плошчы.

На справу будаўніцтва саўгасаў у БССР у 1931 г. павінна быць зьвернута асаблівая ўвага. Засеўная плошча пад саўгасамі ў веснавой засеўнай кампаніі павінна быць даведзена да 822 т. *га*. Гэтыя саўгасы павінны разгортвацца за кошт асваеньня новых масываў, якія будуць атрыманы шляхам мэліярацыі, вырабу

дзяржаўных і лясных фондаў. Новыя саўгасы павінны быць спэцыялізаваны. У першую чаргу павінны разгортвацца саўгасы жывёлагадоўчыя, сьвінагадоўчыя і тэхнічных культур. У веснавую засеўную кампанію павінна быць засеена ў саўгасах 40 т. *га* сартавым насеньнем.

Значэньне саўгасаў ня толькі ў тым, што яны самі зьяўляюцца буйнейшымі гаспадаркамі, але і ў тым, што яны зьяўляюцца кіруючай сілай, якая палягчае паварот сялянства на шлях колектывізацыі. Саўгасы ўсяляк дапамагаюць колгасам.

Саўгасы зьяўляюцца паказальнікамі карыснасьці буйнай тэхнічна ўзброенай сельскай гаспадаркі, ня толькі збожжавай, але і жывёлагадоўчай і тэхнічных культур. Саўгасы зьяўляюцца, як гаворыцца ў тэзісах т. Якаўлева, „школай новай тэхнікі". Саўгасы павінны зьяўляцца організатарамі масавага прыліву сялянства ў колгасы.

З вышэйпаданых лічбаў мы бачым, што веснавая засеўная кампанія прадугледжвае ня толькі простае пашырэньне засеўнай плошчы, але і далейшае яшчэ больш шпаркае разьвіцьцё соцыялістычнай сельскай гаспадаркі (прычым трэба заўважыць, што рост засеўнай плошчы ў соцыялістычным сэктары па Беларусі ў параўнаньні з іншымі рэспублікамі павінен быць значна больш шпаркі. Гэта тлумачыцца тым, што соцыялістычны сэктар сельскай гаспадаркі на Беларусі, пры шпаркім росьце, да апошняга часу яшчэ невялікі).

Пашырэньне засеўнай плошчы ідзе неаднолькава па паасобных галінах сельскай гаспадаркі. Асабліва шпаркі рост засеўнай плошчы ў 1931 г. і ў веснавую засеўную кампанію павінен быць за кошт пашырэньня засеваў тэхнічных культур (лён і каноплі) і бульбы, а таксама кармовых расьлін для стварэньня патрэбнай кармовай базы буйнай малочнай жывёлагадоўлі і прамысловай сьвінагадоўлі. Ільнаводныя раёны павінны давесьці засеўную плошчу пад ільном ужо ўвесну да 30 проц. усяе засеўнае плошчы. Гэта тлумачыцца тым, што разьвіцьцё сельскай гаспадаркі СССР праходзіць пры спэцыялізацыі паасобных раёнаў па паасобных галінах сельскае гаспадаркі, а Беларусь зьяўляецца раёнам разьвіцьця тэхнічных культур і жывёлагадоўлі.

Веснавая засеўная кампанія павінна даць значнае павялічэньне ўраджайнасьці ў сельскай гаспадарцы. Паводле пляну веснавой

засеўнай кампаніі па БССР мяркуецца павялічыць ураджайнасьць у параўнаньні з сярэднімі ўраджаямі за тры гады да пяцігодкі:

	Збожжавыя культуры	Лён і каноплі	Бульба
	у процантах		
У саўгасах	115	35	30
У колгасах	55	30	30
У індывідуальным сэктары . . .	35	25	30

З гэтай табліцы можна бачыць, што ў буйнай гаспадарцы магчыма значна больш павялічыць ураджайнасьць, і гэта зусім зразумела, бо ў буйнай гаспадарцы магчыма ўжыць значна больш удасканаленыя формы работы, якія даюць значна большы эфэкт. Аднак, трэба ведаць, што падвышэньне ўраджайнасьці ў значнай ступені залежыць ад ужываньня сартавога насеньня, своечасовай ачысткі насеньня, яго пратручваньня. На гэтую справу трэба зьвярнуць увагу кожнага селяніна, кожнага колгасу і саўгасу.

Засеўная плошча пад кармовымі культурамі ў веснавой засеўнай кампаніі павінна быць павялічана ў параўнаньні з мінулым годам на 135 проц. і павінна скласьці пад сілоснымі культурамі, травамі і караньплодамі 612 тыс. *га* (лічбы НКЗ).

Плошча засеву гародніны павінна быць давелзена да 70 т. *га* або павялічана ў параўнаньні з мінулым годам на 50 проц.

Вывад: У веснавую засеўную кампанію трэба забясьпечыць далейшае пашырэньне вырабу збожжавых продуктаў.

Асабліва ў веснавую засеўную кампанію неабходна:

Павялічыць выраб тэхнічных культур, чым будзе забясьпечана магчымасьць задаволіць фабрыкі сыравінай, што дазволіць павялічыць выраб прамысловых тавараў.

Павялічыць выраб кармоў, без якіх немагчыма вырашыць пытаньне разьвіцьця жывёлагадоўлі.

Пашырыць садова-гародную гаспадарку краіны, каб забясьпечыць працоўных гароднінай.

Нарэшце, веснавая сяўба павінна забясьпечыць шпаркае павялічэньне соцыялістычнага сэктару сельскай гаспадаркі.

Як жа забясьпечыць магчымасьць правядзеньня ў жыцьцё **ўсіх пастаўленых у пляне лічбаў і задач?**

Зусім зразумела, што для гэтага трэба значна больш узброіць нашую сельскую гаспадарку тэхнічна, г. зн. павялічыць колькасьць трактараў і ўдасканаленых сельскагаспадарчых машын.

Што-ж намячаецца зрабіць у гэтай галіне па БССР у 1931 г. і, у прыватнасьці, у веснавую засеўную кампанію?

У 1931 г. у сельскую гаспадарку БССР будзе накіравана 1 528 трактараў (у пераводзе на 10 сільныя), сельскагаспадарчых машын на 26 з палов. млн. руб., штучных угнаеньняў звыш 180 тыс. *т* коштам у 3 млн. 700 тыс. руб., у тым ліку каля 107 тыс. *т* у веснавую кампанію. На барацьбу са шкоднікамі адпускаецца 217 тыс. руб.

Калі ж паглядзець, як тэхнічна ўзбройваецца сельская гаспадарка ўсяго Савецкага Саюзу, дык трэба сказаць, што ў гэтай галіне мы маем такія посьпехі, якіх ня мела ніколі ніводная краіна ў сьвеце. Гэта тлумачыцца тым, што сельскагаспадарчае машынабудаўніцтва ў СССР разьвіваецца надзвычайна шпаркімі тэмпамі. Калі ў 1927-28 г. у Савецкім Саюзе выраблялася сельскагаспадарчых машын на 130 млн. рублёў, а ў 1929-30 г. на 333 млн. руб., дык на 1931 г. намячаецца давесьці будаўніцтва сельскагаспадарчых машын да 1.030 млн. руб. або ў 16 разоў больш, чым у даваеннай Расіі. Гэта значыць, што ужо ў 1931 г. выраб сельскагаспадарчых машын у СССР будзе амаль у 2 разы перавышаць выраб сельскагаспадарчых машын у Амэрыцы ў той час, калі яшчэ ў 1926-27 г. у СССР выраблялася ў 6 разоў меньш, чым у Амэрыцы.

У 1931 годзе ў сельскую гаспадарку СССР накіроўваецца 120 тыс. трактараў (у пераводзе на 10-сільныя), сельскагаспадарчых машын на 708 млн. руб. (амаль у два разы больш, чым у мінулым годзе), грузавых і легкавых аўтомобіляў 7 тыс., у тым ліку для машынатрактарных станцый 2 000, мінэральных угнаеньняў на 105 млн. руб., на барацьбу са шкоднікамі 40 млн. руб. сартавога насеньня 2 млн. 60 тыс. *т*.

Ці аднолькава будуць разьмяркоўвацца гэтыя машыны, насеньне і грашовыя укладаньні па усіх відах сельскай гаспадаркі?

Зусім зразумела, што не. У першую чаргу павінны быць забясьпечаны соцыялістычныя гаспадаркі, г. зн. саўгасы, калгасы,

машына-трактарныя станцыі. Таму мы бачым, што ў 1931 годзе па БССР у машына-трактарныя станцыі будзе накіравана трактараў на 14.205 конскіх сіл. Буйныя машыны пойдуць у саўгасы і колгасы і зусім мала машын пойдзе ў аднаасобную сельскую гаспадарку. Лік трактарных станцый у 1931 г. павінен быць даведзены да 24, і яны павінны забясьпечыць ужо ў веснавую кампанію засеў 230 тыс. *га*. На будаўніцтва МТС адпускаецца 6.936 тыс. руб.

Ці азначае гэта, што выканаць плян веснавой сяўбы магчыма толькі тады, калі ў сельскую гаспадарку будуць даны гэтыя сродкі? Ці можна сказаць, што вось атрымаем усё тое, што абяцала дзяржава, тады мы будзем гаварыць аб выкананьні пляну? Ясна—не.

Павялічэньне колькасьці машын і трактароў, павялічэньне водпуску насеньня і штучных угнаеньняў, а таксама сродкаў, што адпускаюцца для сельскай гаспадаркі, у тых разьмерах, у якіх яны прадугледжаны паводле пляну,—усё гэта павінна быць выканана цалкам і ў тэрмін. Аднак, арганізацыя падрыхтоўкі да сяўбы павінна ісьці і з тым наяўным інвэнтаром, наяўнымі сродкамі, наяўным насеньнем, якія ёсьць у самой сельскай гаспадаркі і якія павінны быць своечасова падрыхтаваны і сабраны

Калі гэта магчыма?

Гэта магчыма, у першую чаргу тады, калі плян веснавой засеўнай кампаніі будзе даведзены да кожнага саўгасу, да кожнага колгасу, да кожнага аднаасобніка,—калі кожны селянін, кожны колгасьнік, кожны рабочы саўгасу будзе ведаць, што конкрэтна ён павінен зрабіць для таго, каб забясьпечыць выкананьне пляну веснавой сяўбы.

Лягчэй за усё гэта магчыма правесьці ў саўгасах. Адсюль вывад, што саўгасы павінны прысьці на дапамогу колектыўным гаспадаркам, дапамагчы ім выканаць свой плян як абменам сартавога насеньня, таксама машынамі і агра-дапамогай. Саўгасы і колгасы павінны дапамагчы аднаасобнікам выканаць іх плян, арганізоўваючы гэтую дапамогу такім чынам, каб яна дапамагла аднаасобніку пераканацца ў пераважнасьці колектыўнай гаспадаркі перад аднаасобнай, чым павялічыцца прыліў сялянства ў колгасы.

Вывад: План веснавой сяўбы будзе выкананы тады, калі ён будзе вывучаны ўсімі, калі ён будзе давезены да ўсіх тых, хто працуе на сельскай гаспадарцы (рабочага саўгасу, колгасьніка і аднаасобніка-бедняка і серадняка).

Паводле пляну рэконструкцыі (перабудовы) сельскай гаспадаркі ў 1931 г. павінна быць колектывізавана па ўсім СССР 50 проц. усіх сялянскіх гаспадарак з тым, каб у асноўным скончыць колектывізацыю сялянскіх гаспадарак у асноўных збожжавых раёнах, а іменна: давесьці ахоп колгасамі для Украіны (стэп), Паўночнага Каўказу, Ніжняй і Сярэдняй Волгі ў сярэднім ня менш як да 80 проц., давесьці колектывізацыю у астатніх збожжавых раёнах, як Цэнтр. Чорназемная вобласьць, Сібір, Урал, Украіна, Казакстан ня менш як да 50 проц., у нязбожжавых раёнах да 25 проц. Пленум ЦК КП(б)Б прадугледжвае давесьці колектывізацыю сельскай гаспадаркі Беларусі ў 1931 г. да 45 проц., а ў веснавую засеўную кампанію да 30 проц.

Усе прынятыя партыяй і савецкай уладай мерапрыемствы поўнасьцю забясьпечваюць выкананьне пастаўленых Пленумам задач. Аднак, поўнае правядзеньне ў жыцьцё гэтых задач магчыма будзе толькі тады, калі будзе праводзіцца штодзенная работа па ўцягненьні сялянства ў колгасы, калі будзе весьціся рашучая барацьба з настроямі, што прыліў сялянства ў колгасы прыдзе сам сабою.

Такія настроі ёсьць. Яны выходзяць з таго, што нібы „калі забясьпечаньне машынамі пойдзе ў першую чаргу для саўгасаў і колгасаў, калі штучнае ўгнаеньне, сартавое насеньне будзе адпушчана таксама колгасам і саўгасам, калі колгасьнікам даецца столькі ільгот і пераваг па контрактацыі, па выплаце аднаразовага абкладаньня, па сельскагаспадарчым падатку, па забясьпечаньні прамысловымі таварамі, дык сялянства само пойдзе ў колгас". З гэтымі „самацечнымі" настроямі, як іх назваў Пленум ЦК КП(б)Б, трэба весьці самую рашучую барацьбу. Трэба ведаць, што сапраўднае выкананьне пляну, уцягненьне сялянства ў колгасы магчыма толькі пры штодзеннай рабоце сярод сялянства, пры штодзеннай агітацыі аднаасобнікаў аб перавагах колектыўных форм сельскай гаспадаркі. Гэтая работа павінна праводзіцца ўсімі організацыямі вёскі—партыйнымі, савецкімі і грамадзкімі. Сельскія саветы павінны павярнуцца тварам да кол-

таснай работы. Уся работа сельсавету павінна быць падпарадкавана соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі (чаго, паміж іншым, як зазначыў Пленум, да апошняга часу ня было).

Профэсіянальныя саюзы, і ў першую чаргу саюзы работнікаў зямлі і лесу і работнікаў асьветы, таксама павінны пабудаваць сваю работу так, каб садзейнічаць выкананьню пляну соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі ў 1931 г., у першую чаргу, у веснавую засеўную кампанію.

З вышэйпаданага відаць, што правядзеньне пляну веснавой засеўнай кампаніі патрабуе самай напружанай работы. Самацечныя ж настроі зьяўляюцца нічым іншым як аднэю з самых шкодных праяў правага ўхілу на практыцы, з якім трэба бязьлітасна змагацца і выкрываць, прымаючы самыя рашучыя меры супроць тых, хто ўпарта ня хоча адмовіцца ад гэтых настрояў.

Ці можна сказаць, што калі партыяй і савецкай уладай усё роўна пастаўлена задача правесьці ў бліжэйшыя часы колектывізацыю сельскай гаспадаркі, дык аднаасобнік у сельскай гаспадарцы не адыгрывае ніякай ролі, а таму з ім лічыцца ня трэба і сярод яго ніякай работы ня трэба весьці?

Такая пастаноўка пытаньня таксама няправільная. Бо, як мы бачылі з вышэйпаданых лічбаў, індывідуальны сэктар у сельскай гаспадарцы Беларусі яшчэ ў веснавую сяўбу будзе складаць звыш 60 проц. усіх сельскіх гаспадарак. Вядома, што недаацэнка значэньня работы сярод аднаасобнікаў таксама зьяўляецца шкодным ухілам ад лініі партыі і павінна сустрэць рашучы адпор. (Як трэба організаваць работу сярод аднаасобнікаў — будзем гаварыць ніжэй).

Вывад: Процант колектывізацыі сельскай гаспадаркі ў 1931 годзе, прадугледжаны Пленумам ЦК КП(б)Б і плянам веснавой засеўнай кампаніі, зацьверджаным ЦК КП(б)Б, зьяўляецца зусім рэальным. Усе мерапрыемствы партыі і ўлады садзейнічаюць выкананьню гэтага пляну. Аднак, забясьпечаньне поўнага выкананьня пляну будзе магчыма толькі тады, калі работа ўсіх партыйных, савецкіх і грамадзкіх організацый будзе накіравана на барацьбу за выкананьне гэтага пляну, на бязьлітасную барацьбу з ухіламі ад ленінскай лініі партыі.

Выкананьне веснавой засеўнай кампаніі, бясспрэчна, павялічыць продукцыйнасьць сельскай гаспадаркі, яе таварнасьць, па-

вялічыць даходнасьць яе, а гэтым самым палепшыць матэрыяльна-бытавы стан сялянства. Аднак, гэта недастаткова. Трэба, каб усе сельскагаспадарчыя продукты, якія ідуць на рынак, трапілі не ў рукі прыватных асоб, а ў рукі дзяржавы і тым самым наладзіць бесьперапыннае забясьпечаньне прамысловасьці сыравінай і працоўных продуктамі харчаваньня.

Якім-жа чынам гэта зрабіць?

Асноўнае выкананьне гэтай задачы павінна ісьці па лініі контрактацыі.

Так, па БССР у веснавую засеўную кампанію павінна быць законтрактавана: па збожжавых культурах—460 тыс. *га*, у тым ліку ў колгасах 80 тыс. *га*; па ільне—190 тыс. *га*, у тым ліку ў раёнах, які абслугоўвае МТС, 37 тыс. *га*, па канопьлях—18 тыс. *га*; па бульбе—120 тыс. *га*, у тым ліку ў колгасах—40 тыс. *га*, па гароднiне і садавіне—8.500 *га*, у тым ліку ў колгасах—8 тыс. *га*.

З паказаных лічбаў відаць, што ў веснавую кампанію будзе законтрактавана каля ⅓ часткі ўсяе засеўнае плошчы. Прычым, калі ўзяць паасобныя галіны сельскай гаспадаркі, дык процант будзе значна большы. Так, напрыклад: па ільне будзе законтрактавана ў колгасах усе 100 проц. засеўнай плошчы, а ў аднаасобным сэктары 80 проц. у ільнаводных раёнах і 56 проц. у неільнаводных раёнах.

Як-жа контрактацыя павінна садзейнічаць соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі?

Па-першае, авансавыя контрактацыі ў першую чаргу праводзяцца ў колгасах, і толькі потым у бядняцка-серадняцкіх гаспадарках.

Па-другое, норма водпуску авансаў для аднаасобных сялянскіх гаспадарак на ⅓ менш нормы авансаваньня колгасаў. Аднак, залічэньне ідзе для колгасаў і беднаты—7 проц., а для серадняцкіх гаспадарак—10 проц.

Па-трэцяе, контрактацыя паасобных галін дае большыя выгады колектывам, чым аднаасобнікам. Але вядома, контрактацыя ў дастатковай меры карысная і для аднаасобніка.

(Аплата за законтрактаваную продукцыю будзе праходзіць часткова пры яе здачы. Аплата будзе праводзіцца па цэнах, якія існуюць у часе здачы. Неабходна забясьпечыць поўную здачу

ўсяе законтрактаванае продукцыі і ва ўстаноўленых плянам контрактацыі тэрміны).

Дагавор аб контрактацыі ў гэтым годзе павінен зьяўляцца двусаковым абавязацельствам. Вось чаму мы бачым у тыповым дагаворы, што апрача тае адказнасьці, якую бярэ на сябе контрактант (спажывецкая коопэрацыя або сельскагаспадарчая коопэрацыя), таксама бярэ адказнасьць выканаць усе ўзятыя на сябе паводле контракцыйнага дагавору абавязацельствы і той, хто контрактуецца. Прычым нязьдача законтрактаванай продукцыі цягне за сабой крымінальную адказнасьць.

Вось чаму дагавор аб контрактацыі ў колгасе павінен ведаць кожны колгасьнік, а таксама сэнс дагавору дасканала павінен быць растлумачаны кожнаму селяніну-аднаасобніку.

У пляне контрактацыі таксама ўказваецца, што ў мэтах зацікаўленьня сялянства спэцыялізацыяй расту ў [illegible] кірунку, авансаваць гэтыя раёны па контрактацыі на ўсе 100 процантаў, прычым у першую чаргу авансуюцца колгасныя гаспадаркі і, плошча, якая пашыраецца ў аднаасобнікаў, калі поўнасьцю задаволены авансам колгасы.

У дагавор аб контрактацыі таксама уносяцца пункты аб забясьпечаньні тых, хто контрактуецца, прамысловымі таварамі па таньных цэнах, а таксама насеньнем, штучным угнаеньнем і машынамі. Тут таксама перавага даецца колектыўным гаспадаркам.

Вывад: Контрактацыя ў веснавую кампанію ахоплівае сабою вялікую плошчу. Правядзеньне яе патрабуе рэзкай растлумачальнай работы, патрабуе вывучэньня тыповага дагавору і адозвы ЦК КП(б)Б аб контрактацыі. План контрактацыі павінен быць даведзены да кожнага колгасьніка, да кожнага двара. Выкананьне пляну контрактацыі забясьпечвае прамысловасьць сыравінай і працоўных продуктамі харчаваньня.

Як ужо было паказана вышэй, усе мерапрыемствы партыі і ўлады павінны забясьпечыць моцны ўздым сялянства ў колгасы ў 1931 г. і ў прыватнасьці ў час веснавой засеўнай кампаніі.

Што-ж павінны зрабіць самі колгасы ў падрыхтоўцы да веснавой сяўбы і для падвышэньня тэмпаў колектывізацыі?

Па-першае, організацыя падрыхтоўкі павінна забясьпечыць удзел усіх колгасьнікаў у складаньні пляну веснавой сяўбы і ра-

бэнага пляну і высоўваньне з іх боку сустрэчных больш шырокіх плянаў.

Выпраўленьне ўсіх тых недахопаў, якія мелі месца ў рабоце колгасаў, асабліва ў галіне організацыі працы, як улку, для чаго трэба падрыхтаваць усіх колгасьнікаў праз організацыю розных кароткатэрміновых агракурсаў.

Праводжаньне ўсяе работы ў колгасе на асновах соцыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва, праз якою магчыма забясьпечыць высокую продукцыйнасьць працы.

Па-другое, павінна быць шырока разгорнута работа вытворчых нарад колгасу. На нарадах трэба ня толькі абмяркоўваць плян, але і вывучаць яго, прыстасоўваючы яго да кожнай паасобнай брыгады і нават да кожнага паасобнага колгасьніка, пасьля чаго гэты пляны і програмы трэба абмеркаваць на брыгадах, на дэлегацкіх сходах і г. д. Прычым добрыя рацпрапановы, якія уносяць палепшаньне ў самы плян або ў організацыю працы і якія могуць прынесьці карысьць, павінны цягнуць за сабою ўзнагароду таварышоў, якія ўнесьлі гэтыя прапановы (прэміяваньне). Азнаямленьне з плянам можа і павінна праводзіцца ня толькі на нарадах і сходах, але і ва ўсёй культурна-масавай рабоце, г. зн. у чырвоных кутках, у хатах-чытальнях, у вячэрніх школах, у кіно і г. д.

Па-трэцяе, організацыя соцыялістычнага спаборніцтва паміж паасобнымі колгасамі на лепшую падрыхтоўку да веснавой сяўбы, на большае ўцягненьне аднаасобнікаў у колгасы, на лепшы рамонт інвэнтару, на лепшую падрыхтоўку цяглавай сілы (коняй, валоў), на лепшую праpрацоўку пляну ўнутры колгасу, на лепшую пастаноўку палітычна-выхаваўчай работы, на лепшае абгаварэньне адозвы Саўнаркому СССР і ЦК УсКП(б), а таксама адозвы Саўнаркому БССР і ЦК КП(б)Б, на лепшую і больш дзейную дапамогу аднаасобнікам у правядзеньні сяўбы, у абмене сартавога насеньня, у рамонце інвэнтару і г. д.

Па-чацьвертае, растлумачэньне ўсім колгасьнікам мэтазгоднасьці і карыснасьці зьдзельнай аплаты за працу, якая ставіць заробак колгасьнікаў у залежнасьць ад выкананай ім работы. Прычым гэтая залежнасьць павінна заключацца ня толькі ў тым, колькі зроблена, але і як выканана работа. Больш таго, калі

работа выканана нядобра, дык гэта павінна цягнуць за сабою пэўныя спагнаньні з вінзватага.

Растлумачэньне шкоднасьці разьмеркаваньня ўраджаю па душах, за якое стаяць кулацкія элементы або тыя, хто жадае скарыстаць грамадзкую працу для сваёй асабістай мэты, ня прымаючы сам у гэтай працы актыўнага ўдзелу.

На-пятае, празядзеньне час-ад-часу праверкі ходу падрыхтоўкі да сяўбы і выпраўленьне ў процэсе работы тых памылак, якія будуць заўважаны, а з моманту пачатку работ—штодзеннае абгаварэньне пасьля работы ходу выкананьня пляну і мэтодаў павялічэньня выпрацоўкі па кожнай галіне работ. Калі ў процэсе работы выявяцца лепшыя работнікі—выдаваць ім прэмыі, а на тых работнікаў, якія ня выконваюць сваіх абавязкаў,—накладаць спагнаньні, мобілізаваць супроць іх грамадзкую думку ўсіх колгасьнікаў, імкнучыся выправіць іх, а калі гэта не дапамагае,—прымаць больш рашучыя меры.

Вывад: Для павялічэньня прыліву ў колгас аднаасобнікаў, колгасы павінны сваю работу пабудаваць узорна, павінны весьці работу сярод аднаасобнікаў і ў штодзеннай рабоце ўсямерна дапамагаць ім.

Не малую ролю ў справе падвышэньня тэмпаў колектывізацыі ў час веснавой сяўбы павінны адыграць машына-трактарныя станцыі. Як мы ўжо гаварылі вышэй, лік МТС у веснавую кампанію будзе даведзены па БССР да 24; яны павінны забясьпечыць засеў 230 тыс. *га*. Машына-трактарная станцыя, даючы свой інвэнтар і аграномічна тэхнічны інструктаж, паказвае сялянству карысьць буйных гаспадарак і сумеснай работы.

Як паказваюць раней організаваныя МТС, ураджайнасьць палёў, выробленых МТС, на 40—45 проц. вышэй звычайнага сялянскага ўраджаю. Кошт ураджаю з 1 *га* вышэй звычайнага на 25—30 руб. (па цьвёрдых цэнах) Кошт-жа вырабу кожнага гектару значна ніжэй, чым у звычайных сялянскіх умовах. Усё разам узятае, павялічвае даходнасьць з гектару, выробленага МТС, амаль у 3 разы ў параўнаньні з выробленым у звычайных сялянскіх умовах.

Ставіцца пытаньне: чым дасягаецца такі вялікі эфэкт?

Адказ павінен быць зразумелы кожнаму: такі гаспадарчы эфэкт дасягаецца буйным разьмерам гаспадаркі, рацыянальным

выкарыстоўваньнем усіх машын, і, перш за ўсё, трактароў. Гэта можна давесьці на прыкладзе работы МТС пры саўгасе імя Шаўчэнка на Украіне, дзе пры 2-зьменнай рабоце продукцыйнасьць трактара ў год (яшчэ ў 1928 г) дасягала 400—550 *га*, што ў 5—6 разоў перавышае продукцыйнасьць трактара на амэрыканскіх фэрмах, бо амэрыканскія фэрмы па сваіх разьмерах параўнальна малыя для поўнага скарыстаньня машыннай тэхнікі. Калі-ж да гэтага яшчэ дадаць, што кіраўнікі МТС і іх работнікі вядуць штодзенную работу сярод аднаасобнікаў праз скліканьне ініцыятыўных груп, праз сходы батракоў і беднаты, дэлегацкія сходы, сходы ініцыятараў, што МТС выпрацоўваюць у першую чаргу колгасныя палі і палі таварыстваў па сумесным вырабе зямлі, дык стане зусім зразумелым усё значэньне МТС у справе колектывізацыі. МТС, дзе згуртоўваецца значная колькасьць кваліфікаваных рабочых, робяцца буйнымі пролетарскімі цэнтрамі ў вёсцы.

Адсюль зразумела, што падыход мясцовых організацый да МТС, як да організацый, якія маюць толькі вузкатэхнічнае значэньне, зьяўляецца вельмі шкодным. Рэзолюцыя Плевуму ЦК КП(б)Б указвае на неабходнасьць рашучай барацьбы з недаацэнкай значэньня МТС.

Не малую ролю таксама павінны адыграць вытворча-коопэрацыйныя аб'яднаньні, асабліва ў тых раёнах, дзе процант колектывізаваных гаспадарак яшчэ малы. Організацыяй паасобных галін сельскагаспадарчай вытворчасьці ў коопэрацыю даводзіцца карысьць сумеснай працы, падрыхтоўваецца глеба для ператварэньня гэтых паасобных відаў коопэраваньня ў больш высокія формы колектыўнай гаспадаркі. Вось чаму ў рэзолюцыі Пленуму ЦК КП(б)Б мы чытаем: „Пленум ЦК рашуча асуджае меўшую месца недаацэнку, як з боку паасобных цэнтральных ведамстваў, так і раду раённых мясцовых організацый, ролі вытворча коопэрацыйных аб'яднаньняў і прапануе НКЗему, фракцыям сыстэмы с.-г. коопэрацыі, раённым мясцовым партыйным організацыям дабіцца таго, каб на працягу 1931 г. асноўныя масы бядняцка-серадняцкіх гаспадарак, што не ўвайшлі яшчэ ў колгасы, былі ахоплены вытворчым коопэраваньнем".

Вывад: **У справу ўзмацненьня прыліву ў колгасы павінны быць уцягнуты МТС і ўся сыстэма сельскагаспадарчай коопэ-**

рацыі, якая ўсёй пастаноўкай сваёй работы павінна садзейнічаць выкананьню пастаўленых пленумам задач.

Посьпехі партыі і савецкай улады ў галіне колектывізацыі сельскай гаспадаркі выклікаюць шалёнае супраціўленьне з боку клясавага ворага—кулака. Гэтая клясавая барацьба прымае новы выгляд. Замест адкрытага супраціўленьня мерапрыемствам партыі і ўлады, кулак пераходзіць на новыя формы барацьбы (не пакідаючы і старыя). Праводзячы самараскулачваньне, клясавы вораг—кулак карыстаецца недабачнасьцю паасобных работнікаў і адсутнасьцю клясавай пільнасьці і пралазіць у кіруючыя органы колгасаў, імкнучыся знутры разваліць гэтыя колгасы.

Адною з форм клясавай барацьбы на вёсцы зьяўляецца барацьба за разьмеркаваньне ўраджаю. Кулак, які паставіў сваю мэту спыніць колгасны рух, высунуў лёзунг „цягні па едаках“. Гэта азначае, што разьмеркаваньне ўраджаю павінна ісьці не па колькасьці і якасьці ўкладзенай у колгас працы, а ў залежнасьці ад ліку едакоў. Гэтым манэўрам кулак дамагаўся таго, што шмат збожжа было разабрана па паасобных гаспадарках, чым было паслаблена выкананьне пляну загатовак. Гэтым манэўрам кулак дабіўся падрыву вытворчай дысцыпліны ў колгасах, падрыву матэрыяльнай зацікаўленасьці колгасьнікаў вынікамі работы, распалу ў дробнаўласьніцкія інтарэсы часткі колгасьнікаў, аслабіў некаторыя колгасы і тым самым зьнізіў продукцыйнасьць працы, павялічыўшы нявыходы на работу.

„У такіх колгасах адны колгасьнікі лепшыя і найбольш сьвядомыя, найбольш адданыя агульнай справе працавалі сумленна, а іншыя ўхіляліся ад работы і выкарыстоўвалі колгас як сродак пажыць за кошт чужой працы, узяць ад агульнай працы чым больш, працуючы чым менш. Разьмеркаваньне даходаў (як грашовых, так і натуральных) не па колькасьці і якасьці ўкладзенай колгасьнікам працы, а па душах вельмі часта праводзіцца кулакамі ды іншымі ворагамі колгасаў, якія імкнуцца сарваць колгасную справу. Гэтакім аматарам пажыць за кошт чужой працы неабходна даваць самы рашучы адпор аж да выключэньня іх з колгасаў". (Тэзісы **Я к а ў л е в а**).

Гэты манэўр удаўся кулакам толькі таму, што некаторыя нізавыя работнікі страцілі клясавую пільнасьць, пайшлі на вудачку

кулака, і падтрымалі кулацкі лёзунг разьмеркаваньня ураджаю па едакох.

Кулак цяпер імкнецца згрупаваць супроць клясы актыў на вёсцы, зварочваючы, галоўным чынам, увагу на уцягненьне у гэтыя групы жанчын і частку беднаты. Кулак добра зразумеў палітычнае значэньне беднаты на вёсцы і ідзе на цэлы раз ахвяр для таго, каб уцягнуць гэтую маленькую частку у свае рады. Каб перацягнуць на свой бок бедняка і жанчыну, кулак часта пазычае ім грошы, пазычае мертвы і жывы інвэнтар, матэрыяльна дапамагае. Кулак добра разумее, што без беднаты цяпер на вёсцы нічога ня зробіш і імкнецца скарыстаць купленую за грошы частку беднаты ў якасьці сваіх агентаў. Кулак падрыхтоўвае гэтую частку беднаты і жанчын да таго, каб ёю трымацца на сходах па пытаньнях колектывізацыі, навучае, што трэба казаць і рабіць для таго, каб сарваць гэтую колектывізацыю.

Барацьба за зрыў колектывізацыі кулаком цяпер вядзецца шляхам выступленьня супроць асноўнай формы колектывізацыі,— супроць арцелі. Там, дзе ужо організаваны колгасы, кулак выступае за пераход колгасаў на статут таварыства па сумесным вырабе зямлі. Там-жа, дзе колектывізацыя праводзіцца слаба, ён выступае з лёзунгам: „калі ўступаць у колгас, дык адразу ў комуну". Кулак добра разумее, што пераходам з арцелі ў таварыства па сумесным вырабе зямлі арцель разваліцца, з другога боку ён добра ведае, што сялянства да комуны яшчэ добра не падрыхтавана і ў комуну ня пойдзе, і тым самым ён думае затрымаць колгасны рух.

Адчуваючы няминучасьць новага прыліву ў колгасы ў бягучую веснавую кампанію, кулак разьвівае шаленую агітацыю за знішчэньне жывёлы і інвэнтару, імкнучыся гэтым самым паслабіць моц тых колгасаў, якія будуць організаваны ў бліжэйшы час.

Кулак імкнецца пасеяць недавер'е асноўных мас сялянства да колгасу і колгасьнікаў, выкарыстоўваючы для гэтага ўсе цяжкасьці, якія мы часова перажываем (недастаткова добрая організацыя работы ў першым годзе існаваньня колгасу, розьніца паміж загатоўча-дзяржаўнымі цэнамі і цэнамі вольнага рынку, недахват прамысловых тавараў у коопэрацыі і г. д.).

Распускаючы контррэволюцыйныя чуткі, кулак імкнецца запалохаць сялян і адштурхнуць іх ад уступленьня ў колгасы

Аб усіх гэтых формах праяў клясавай барацьбы павінен ведаць кожны бядняк і серадняк, кожная жанчына. Кожны сьвядомы селянін павінен быць падрыхтаваны да таго, каб магчы распазнаваць свайго клясавага ворага. Уся работа на весцы павінна быць пабудавана так, каб селяніи ведаў, да чаго павінна прывесьці клясавая барацьба.

Вывад: Клясавая барацьба на вёсцы ня толькі ня спынілася, але наадварот, яна яшчэ больш абвастраецца і толькі прымае новыя формы. Толькі пры пасьлядоўным правядзеньні політыкі ліквідацыі кулацтва як клясы на базе суцэльнай колектывізацыі, толькі пры рашучым націску на кулака магчыма ўзьняць і замацаваць новы прыліў у колгасы.

Перашкодзіць кулакам мець якія-небудзь посьпехі ў барацьбе супроць колгаснага руху магчыма толькі пры жорсткай барацьбе з правым опортунізмам, з „левымі" загібамі і двурушніцтвам носьбіты і выразьнікі якіх на словах заўсёды за лініяю партыі, а на справе падтрымліваюць кулацтва, не даючы яму рашучага адпору.

Правы опортунізм праяўляецца цяпер у форме патураньня кулаку, недастаткова жорсткай барацьбы з ім. Правы опортуніст дзважае аб тым, што кулацтва ў нас ужо няма, што яно ужо ліквідавана.

Правы опортунізм праяўляецца ў форме спадзяваньня на самацёк, у форме нядбайных адносін да арганізацыйнае работы сярод беднаты і жанчын, у барацьбе супроць узятых партыяй тэмпаў колектывізацыі. Правыя опортуністы высоўваюць прапановы аб тым, каб раней замацаваць тыя колгасы, якія ўжо ёсьць і толькі пасьля гэтага гаварыць аб організацыі новых. Правы опортунізм праяўляецца таксама ў нежаданьні падначальваць і выкарыстоўваць усе кампаніі, якія цяпер праводзяцца на вёсцы, для дасягненьня асноўнай мэты—для ўзмацненьня прыліву сялянства ў колгасы.

„Левы" загіб праяўляецца ў тым, што недаацэньваецца важнасьць уцягненьня ў колгас асноўнай масы сялянства—серадняка, у імкненьні пераскочыць цераз асноўныя формы колектывізацыі адразу да комуны, імкненьні замяніць штодзенную ўпартую барацьбу за ўцягненьне сялянства ў колгас простым дэкрэтаваньнем колгаснага руху, забываньні асноўнай ленінскай устаноўкі аб

неабходнасьці поўнага захаваньня добраахвотнасьці ў справе соцыялістычнай рэконструкцыі с.-г.

Гэтыя абодва ўхілы зьяўляюцца вынікам уплыву дробнабуржуазнай стыхіі на пасобныя больш слабыя часткі нашай партыйнай організацыі і вядуць да барацьбы супроць партыйнай лініі. Аднак, галоўнай небясьпекай на даным этапе зьяўляецца правы ухіл у нашай партыі, бо мы цяпер пайшлі ў соцыялістычнае наступленьне па ўсім фронце, узмацняем наступ на капіталістычныя элемэнты аж да ліквідацыі кулацтва як клясы на базе суцэльнай колектывізацыі, а правы ўхіліст зьяўляецца агентам кулацтва ў нашых радох.

Вывад: Дабіцца посьпехаў у справе колектывізацыі магчыма толькі пры жорсткай барацьбе з правым опортунізмам, які зьяўляецца галоўнай перашкодай на шляху барацьбы з кулацтвам, на шляху ліквідацыі кулацтва, на шляху далейшага разьвіцьця суцэльнай колектывізацыі, пры барацьбе з левымі загібамі—фактычнымі дапаможнікамі правым у іх барацьбе супроць суцэльнай колектывізацыі, пры самым жорсткім выкрыцьці двурушніцтва, якое на словах за ўсе мерапрыемствы партыі на вёсцы, а на справе перашкаджае правядзеньню гэтых мерапрыемстваў у жыцьцё.

АГУЛЬНЫЯ ВЫВАДЫ.

Партыя паставіла перад сабой мэту: у 1931 г. завяршыць пабудову фундамэнту соцыялістычнай экономікі СССР, г. зн., дабіцца таго, каб ня толькі ў прамысловасьці, але і ў сельскай гаспадарцы соцыялістычныя элемэнты мелі абсолютную перавагу над індывідуальным сэктарам.

Наша прамысловасьць ужо цяпер цалкам знаходзіцца ў руках пролетарскай дзяржавы, што дапамагае нам перабудаваць і нашу сельскую гаспадарку на новы соцыялістычны лад.

Вёска наша, асабліва беларуская, яшчэ вельмі адсталая. А адсталая яна таму, што яна яшчэ ў большасьці сваей дробнаўласьніцкая. Гэтая адсталасьць сельскае гаспадаркі пачынае станавіцца простым тормазам разьвіцьця як самой с.-г., так і нашай індустрыі.

Наяўнасьць дробнаўласьніцкай сельскай гаспадаркі штодня і штогадзіны можа нарадзіць капіталістычную гаспадарку, якая

будзе перашкаджаць нашаму соцыялістычнаму будаўніцтву. Вось чаму вырашыць пастаўленую перад намі партыяй задачу на 1931 г. магчыма толькі пры шпаркім разьвіцьці соцыялістычных форм сельскай гаспадаркі.

„У прамысловасьці пытаньне „хто-каго?"—ці соцыялізм пераможа капіталістычныя элемэнты, ці капіталізм пераможа соцыялізм у прамысловасьці—вырашана канчаткова на карысьць соцыялізму.

А ў сельскай гаспадарцы? У сельскай гаспадарцы ідзе яшчэ барацьба. Мы ўжо у 1931 г. атрымаем перавагу абагульненага сэктару сельскай гаспадаркі, мы ўжо ў 1931 г. у справе ліквідацыі кулацтва як клясы дасягнем рашаючых посьпехаў. Мы і тут ідзем гіганцкімі крокамі уперад. Мы ідзем да таго, каб пытаньне „хто каго?" мы у бліжэйшым будучым вырашылі у сельскай гаспадарцы такеама, як мы яго вырашылі ў прамысловасьці і ў гандлёвазвароце.

Для гэтага мы павінны з усёй бальшавіцкай цьвёрдасьцю вырашыць пастаўленыя перад намі сьнежаньскім пленумам ЦК гістарычнага значэньня задачы".(З дакладу Кагановіча на маскоўскім актыве).

Посьпехі у правядзеньні веснавой сяўбы і прыліву сялянства ў колгасы ў значнай ступені залежаць ад пастаноўкі працы у існуючых колгасах і саўгасах. Правільная арганізацыя працы ў колгасе, правядзеньне ўсяе работы колгасаў мэтодамі работы соцыялістычнай прамысловасьці (соцспаборніцтва, ударніцтва сустрэчны плян, вытворчыя нарады, удзел усіх мас у зьмяркаваньні кожнага важнейшага мерапрыемства колгасу, крытыкі і самакрытыка), правільнае разьмеркаваньне ураджаю ў залежнасьці ад колькасьці і якасьці ўкладзенай кожным колгасьнікам працы, валасная гаспадарчасьць, у ямернай дапамога аднаасобнікам у правядзеньні веснавой сяўбы, омання адна аасобнікаў для ўступленьня ў колгас –усё гэта дасьць новы колгасны прыліў.

„Перад кожным бедняком і серадняком аднаасобнікам, які яшчэ ня ўступіў у колгас, паўстала асноўнае пытаньне – за ці супроць колгасу? Бядняк і серадняк аднаасобнік, які дапамагае кулаку змагацца супроць колгасаў і падрываць колгаснае будаў-

...цтва, ня можа быць названы саюзьнікам і тым больш апорай рабочае клясы,—ён на справе саюзьнік кулака.

Толькі той бядняк і серадняк-аднаасобнік застанецца саюзьнікам рабочае клясы або сумесна з рабочай клясай дапаможа будаваць колгасы, хто падтрымлівае колгасны рух, хто дапамагае весьці рашучую барацьбу з кулаком". (Тэзісы Якаўлева).

Посьпехі будуць залежаць ад правільнай арганізацыі работы МТС, якія павінны садзейнічаць больш шпаркаму прылічу сялянаднаасобнікаў у колгасы і пераходу таварыстваў па сумесным вырабе зямлі на статут арцелі.

Посьпехі будуць залежаць ад узмацненьня наступленьня на кулацкія элементы вёскі і іх поўнай ліквідацыі, як клясы, на базе суцэльнае колектывізацыі.

Посьпехі будуць залежаць ад рашучай барацьбы з правым ухілам, агентурай кулака і клясавага ворага ў радох нашае партыі, і „левымі" загібамі, якія льлюць ваду на млын правых прымірэнчымі адносінамі да гэтых ухілаў.

Ад выкананьня пляну веснавой засеўнай кампаніі ў значнай ступені залежыць выкананьне пляну 3-га рашаючага году пяцігодкі, залежыць сапраўднае зьмярненьне пабудовы фундаманту соцыялістычнай экономікі нашай краіны. Вось чаму на праведзеньне веснавой сяўбы павінна быць мобілізавана думка і увага кожнага рабочага, кожнага колгасьніка, батрака, бедняка і серадняка Савецкага Саюзу.

РЭЗОЛЮЦЫЯ

аб соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі і веснавой засеўнай кампаніі.

(Па дакладзе тав. Рачыцкага).

1. Прайшоўшы 1929-30 гаспадарчы год—2-гі год пяцігодкі—зьявіўся годам новых і буйнейшых дасягненьняў партыі і рабочае клясы ў справе соцыялістычнага будаўніцтва. Гэтыя велізарнейшыя посьпехі (асабліва па рэконструкцыі сельскай гаспадаркі) дасягнуты ў выніку правільнага правядзеньня генэральнай лініі партыі на індустрыялізацыю краіны, у выніку разьвіцьця буйнай індустрыі ў першую чаргу і тым самым забясьпечаньня тэхнічнай базы для соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі, у выніку бязьлітаснай барацьбы супроць кулацтва і рашучай барацьбы на два фронты ўнутры партыі як супроць „левых", так і правых опортуністаў—агентуры кулацтва ўнутры партыі, **асноўнай небясьпекі на даным этапе.**

КП(б)Б, пасьлядоўна ажыцьцяўляючы генэральную лінію партыі ва ўмовах Беларусі, згуртоўваючы вакол яе рабочыя масы, апіраючыся на калгасьнікаў, беднату ў саюзе з серадняком, рашуча выкрыла і вядзе далей бязьлітасную барацьбу з „прышчэпаўшчынай", як кулацка-шкодніцкай агентурай, прабаваўшай накіраваць разьвіцьцё сельскай гаспадаркі па капіталістычным шляху, і дабілася карэннага павароту і посьпехаў у соцыялі**стычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі.**

Гэта выяўляецца ў тым, што:

а) калгасны сэктар на 15-І 1931 г. складае 15 проц. супроць **3,9 проц. у пачатку 1930 году;**

б) зямельная плошча пад саўгасамі пашырана ў 3 разы ў па**раўнаньні з 1928 годам;**

в) таварная продукцыя социялістычнага сэктару ў 1930 г складала звыш 30 проц. усёй таварнай продукцыі сельскай гаспадаркі;

г) зроблены рашучы паварот у бок спэцыялізацыі сельскай гаспадаркі ў напрамку разьвіцьця жывёлагадоўлі і тэхнічных культур.

Паказальным зьяўляецца той факт, што колгасы ўжо на першай сваёй організацыйнай стадыі далі аграмадныя перавагі колектыўнай вытворчасьці перад аднаасобнай (больш высокая эфэктыўнасьць скарыстоўваньня інвэнтару і цяглавай сілы, павышэньне таварнасьці, а разам з тым і даходнасьці на колгасьніка ў параўнаньні з аднаасобнікам, у праяўленым вытворчым энтузіязьме колгасьнікаў у часе веснавой засеўнай кампаніі, уборачнай ды інш.).

Разам з тым пленум ЦК адзначае нездавальняючую організацыю працы ў колгасах, наяўнасьць вялікай колькасьці фактаў безгаспадарчасьці ў саўгасах і колгасах, мала здавальняючае праваздзеньне ўборачнай кампаніі і нездавальняючы ход загатовак у значнай частцы колгасаў і саўгасаў, наяўнасьць засьмечанасьці некаторых колгасаў кулацкімі элемэнтамі, несваячасовае разьмеркаваньне ўраджаю.

2. Выходзячы з дасягнутага ўзроўню колектывізацыі, разгортваньня МТС, саўгаснага будаўніцтва і павароту бядняцка-серадняцкіх мас на шлях колектывізацыі, створана магчымасьць ва ўмовах БССР дасягнуць процанту калектывізацыі ў веснавую засеўную кампанію да 30 проц. і да канца 1931 г.—да 45 проц.

Пленум ЦК КП(б)Б ставіць перад парторганізацыяй як цэнтральную, асноўную задачу—павышэньне тэмпаў колектывізацыі. Падрыхтоўка і правядзеньне надыходзячай веснавой засеўнай кампаніі павінна адбыцца пад знакам баявой мобілізацыі ўсёй КП(б)Б на яе правядзеньне і організацыю новага, больш магутнага прыліву бядняцка-серадняцкіх мас у колгасы пад знакам рашучай барацьбы з кулаком, які зьяўляецца галоўным ворагам колектывізацыі.

Партыйныя організацыі павінны організаваць ня толькі колгасьнікаў, але і аднаасобнікаў—беднякоў і сераднякоў для бязьлітаснага наступленьня на кулацтва па ўсім фронце (збожжазагатоўкі, мясазагатоўкі, фінансавыя мерапрыемствы ды інш.).

Ліквідацыя кулацтва на базе суцэльнай колектывізацыі, перасяленьне раскулачаных за межы вёскі павінна стаць непарыўнай часткай барацьбы колгасьнікаў і бядняцка-серадняцкіх мас аднаасобнікаў за павышэньне тэмпаў колектывізацыі.

Барацьба за павышэньне тэмпаў колектывізацыі павінна быць цесна ўвязана і посьпех яе будзе забясьпечаны пры ўмовах бязьлітаснага выкрыцьця і барацьбы з опортунізмам і стаўкай на самацёк у колгасным руху, што мае пашыранае зьявішча ў радзе раёнаў і асабліва нізавых арганізацый і выяўляецца таксама ў слабай або поўнай адсутнасьці работы сярод бядняцка-серадняцкіх мас, асабліва сярод жанчын, барацьбы з кулацтвам і барацьбы супроць дапушчэньняў паўтарэньняў перагібаў у адносінах да серадняка.

3. Партыйныя арганізацыі павінны цьвёрда памятаць і забясьпечыць непахіснае прыстасаваньне наступных, паказаных XVI партзьездам, „карэнных марксыцка-ленінскіх прынцыпаў колгаснага руху, адступленьне ад якіх зьяўляецца цяжэйшым злачынствам супроць дыктатуры пролетарыяту: добраахвотнасьць, с.-г. арцель, як асноўная форма колгасу на даным этапе, улік гаспадарчых асаблівасьцяй раёну і г. д." (разьдзел 2 пастановы XVI зьезду ЎсеКП(б)). Неабходна шырока скарыстаць тыя новыя арганізацыйныя формы і мэтоды работы, якія выявіліся на вопыце, і перш за усё стварэньне ініцыятыўных груп па арганізацыі колгасаў, арганізацыя буксірных брыгад колгасьнікаў і неколгасьнікаў, брыгад старых колгасьнікаў, вярбовачных камісій, зьлётаў колгаснай і неколгаснай моладзі, жанчын, пераклічкі ды інш.

4. Разам з узмацненьнем тэмпаў колектывізацыі вялікая ўвага партыйных арганізацый павінна быць зьвернута на адну з найважнейшых задач колгаснага будаўніцтва, якая таксама будзе забясьпечваць павышэньне гэтых тэмпаў, павышэньне якасьці работы ў колгасах, устанаўленьне ўнутрыколгаснага распарадку і барацьба з бесгаспадарчасьцю, правільная арганізацыя працы, шырокая арганізацыя соцспаборніцтва і ўдарніцтва ў колгасах, арганізацыя брыгад па падсобных галінах вытворчасьці, павышэньне працоўнай дысцыпліны, поўнае выкананьне абавязацельстваў перад дзяржавай, барацьба са спажывецкімі настроямі ў часткі колгасьнікаў, ачыстка колгасаў ад кулацкіх элемэнтаў.

„Асабліва павінны быць прапрацаваны ва ўсіх колгасах правілы разьмеркаваньня ўраджаю з тым, каб выключыць у далейшым які-б там ні было элементы дзяльбы па душах. Вопыт гэтага году паказаў, што такога роду спажывецкія прынцыпы разьмеркаваньня ўраджаю зрываюць правільную арганізацыю працы ў колгасах; сутроць разьмеркаваньня вынікаў працы адпаведна працы ў колгасах стаяць элементы кулацтва, гультаі, аматары скарыстаньня вынікаў грамадзкай працы, ня прыкладаючы у ёй удзелу. У мэйвай сапраўднай пасьпяховасьці веснавой сяўбы зьяўляецца сапраўднае ажыцьцяўленьне ўсімі колгасамі правіл разьмеркаваньня ўраджаю, выключна ў адпаведнасьці з колькасьцю і якасьцю працы колгасьніка або яго сям'і".

(З пастановы ЦК УсеКП(б) ад 20-I-31 г.)

Адначасова прыняць меры замацаваньня тых колгасаў, якія арганізоўваюцца, шляхам сваячасовага стварэньня насенных фондаў, агрмаджаньня асноўных сродкаў вытворчасьці, узмацненьня кіраўніцтва гэтымі колгасамі, у прыватнасьці выкананьня дырэктывы ЦК аб пасылцы на ўмацненьне новых колгасаў ня менш 500 лепшых колгасьнікаў са старых колгасаў.

5. Улічваючы вялізарнае гаспадарча-палітычнае значэньне і ролю МТС у справе колектывізацыі і соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі, парторганізацыі павінны рашуча змагацца з маючай месца недаацэнкай гэтага значэньня МТС і вузкагаспадарчым да іх падыходам і разгарнуць навакол арганізацыі новых МТС шырокую палітычную работу, каб забясьпечыць найбольш высокія тэмпы колектывізацыі ў раёнах дзейнасьці МТС. Забясьпечыць правядзеньне ў жыцьцё пастановы ЦК аб адзінаначальлі і няўмешваньні мясцовых організацый у опэрацыйна-гаспадарчую дзейнасьць МТС, злучаючы гэта з шырокай масавай работай МТС сярод колгасьнікаў і аднаасобнікаў—беднякоў і серадзякоў. Дагаворная кампанія павінна быць ператворана ў масавую палітычную кампанію для арганізацыі прылаву бядняцка-серадняцкіх мас у колгасы.

6. Пленум ЦК рашуча асуджае маючую месца недаацэнку як з боку асобных цэнтральных ведамстваў, так і раду раённых мясцовых організацый ролі вытворча-копэрацыйных аб'яднаньняў і праланую НКЗ, фракцыям сыстэмы с.-г. коопэрацыі, раён-

ным і мясцовым партыйным організацыям дабіцца таго, каб на працягу 1931 году асноўная маса бядняцка-серадняцкіх гаспадарак, што не ўвайшла яшчэ ў колгасы, была ахоплена вытворчым коопэраваньнем. Разам з гэтым прыняць рашучыя меры да ачысткі вытворча-коопэрацыйных аб'яднаньняў ад кулацкіх элемэнтаў.

Уся работа вытворча-коопэрацыйных таварыстваў павінна спрыяць уступленьню ў колгасы. Трэба, каб вытворчыя пляны веснавой засеўнай кампаніі таварыстваў былі шчыльна ўвязаны з плянамі колгасаў, вёсак і складалі фактычна адзіны вытворчы плян.

7. Улічваючы вядучую ролю саўгасаў у справе соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі, а таксама вялізарныя тэмпы, якія намечаны контрольнымі лічбамі ў галіне саўгаснага будаўніцтва, пленум абавязвае Наркамзем, саўгасныя трэсты і ўсе раённыя і мясцовыя партыйныя організацыі карэнным чынам палепшыць кіраўніцтва і ўвагу як да старых саўгасаў, так і асабліва да будаўніцтва новых саўгасаў. Асабліва рашучая барацьба павінна быць абвешчана безгаспадарчасьці ў саўгасах і забясьпечана павышэньне працоўнай дысцыпліны, шырокае разгортваньне ўдарніцтва і соцспаборніцтва ў рабоце саўгасаў. Трэба ўзяць рашучы курс на комплектаваньне і падрыхтоўку пастаянных кадраў для асноўных спэцыяльнасьцяй у саўгасах.

Пры распрацоўцы вытворчых плянаў саўгасаў неабходна асобна прадугледжваць мерапрыемствы па садзейнасьці навакольным колгасам з боку саўгасаў (на аснове адпаведных гаспадарчых дагавораў), адначасова для распрацоўкі плянаў саўгасаў па віныы прыцягвацца прадстаўнікі колгасаў.

8. Намечаныя тэмпы і задачы па рэконструкцыі сельскай гаспадаркі (будаўніцтва колгасаў і саўгасаў), забясьпечваюць рашучыя зрухі па яе спэцыялізацыі ў напрамку разьвіцьця жывёлагадоўлі і льна-канапель. Выкананьне гэтых задач і тэмпаў павінна быць забясьпечана ўсей практычнай работай парторганізацый. Гэта адначасова зьвязана з вырашэньнем пастаўленых партыяй ва ўсю шырыню проблем жывёлагадоўлі і тэхнічных культур. Пленум ЦК надае гэтай задачы асабліва баявое значэньне і падкрэсьлівае, што ад яе выкананьня будзе цалкам залежыць гаспадарчае ўзмацненьне колгасаў і саўгасаў і павышэньне таварнасьці сельскай гаспадаркі.

Пленум даручае Наркамзему, Колгасцэнтру, саўгасным трэстам і райкомам КП(б)Б, у адпаведнасьці з устаноўленым раенаваньнем БССР, правесьці рэзкую спэцыялізацыю саўгасаў і колгасаў, адначасова ўцягнуўшы ў гэтую справу і бядняцка-серадняцкія масы аднаасобнікаў.

Даручыць Наркамзему і дасьледчым установам на працягу 1931 году распрацаваць пытаньне аб асноўных пародах буйнай рагатай жывёлы, якая дае ва ўмовах БССР найбольшую продукцыйнасьць. У мэтах павялічэньня таварнасьці сьвінога стада правесьці на працягу двух год мэтызацыю ўсяго стада. Даручыць НКЗему, ВТПО, Колгасцэнтру распрацаваць дасканалы плян мерапрыемстваў па барацьбе з эпізоотыямі і хваробамі жывёлы.

У цеснай сувязі з плянам разьвіцьця жывёлагадоўлі павінна быць забясьпечана поўнае выкананьне намечаных заданьняў у галіне стварэньня кармавой базы (сіласаваньне, засеў адпаведных культур і г. д.).

9. У адпаведнасьці з намечанымі вялізарнымі задачамі ў справе соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі неабходна рашучае ўмацненьне адпаведнымі кадрамі усёй колгасна-коопэрацыйнай сыстэмы, органаў Наркамзему і кіраўніцтва саўгасамі.

Пленум ЦК КП(б)Б даручае бюро ЦК і райкомам КП(б)Б перагледзець кадры колгасна-коопэрацыйнай сыстэмы і кіраўніцтва колгасаў, забясьпечыўшы іх партыйна-вытрыманымі кадрамі і адпаведнымі спэцыялістамі. Неабходна безадкладна перабудаваць сельскагаспадарчыя навучальныя установы, у першую чаргу Горацкую с.-г. акадэмію і тэхнікумы ў напрамку прыстасаваньня кадраў, якія падрыхтоўваюцца да спэцыялізацыі сельскай гаспадаркі БССР, павышэньня тэмпаў падрыхтоўкі. У прыватнасьці неабходна зьвярнуць асаблівую ўвагу на масавую падрыхтоўку нерападрыхтоўку кадраў.

10. Пленум ЦК КП(б)Б зацьвярджае плян і пастанову ЦК аб падрыхтоўцы да веснавой засеўнай кампаніі і абавязвае райкомы КП(б)Б і ўсе адпаведныя цэнтральныя органы і ўстановы прыняць самыя рашучыя меры да таго, каб намечаныя плянавыя заданьні былі поўнасьцю выкананы. Пленум ЦК КП(б)Б разглядае ўсялякія гутаркі аб нерэальнасьці пляваў і імкненьне іх скарачаць, як праявы правага опортунізма на практыцы.

Існуючыя тэмпы падрыхтоўкі да веснавой сяўбы ні ў якім разе не забясьпечваюць выкананьня намечаных заданьняў. Ва ўсёй падрыхтоўчай рабоце да сяўбы няма яшчэ сапраўды бальшавіцкіх тэмпаў гэтай кампаніі, выкананьне плянаў якое зьяўляецца важнейшай часткай праграмы разгортваючага году пяцігодкі. Пленум ЦК прапануе парторганізацыям і ўсім організацыям, ад якіх залежыць выкананьне пляну веснавой сяўбы, на працягу бліжэйшых дзен стварыць рашучы пералом у падрыхтоўчай рабоце і абавязвае ўсе парторганізацыі пачаць зараз-жа масавую падрыхтоўчую работу да веснавой сяўбы, падпарадкаваўшы яе задачам організацыі масавага прыліву аднаасобнікаў у колгасы і стварэньню новых колгасаў.

Пленум ЦК абавязвае ўсе парторганізацыі ўзяць пад свой непасрэдны нагляд ход загатовак насеньня траў і гародных культур з тым, каб забясьпечыць выкананьне плянаў у намечаныя тэрміны, прывесьці ў баявую гатоўнасьць і мобілізаваць усю тэхнічную і цяглавую сілу, разгарнуць будаўніцтва, забясьпечыць крэдытамі. Неабходна на выкананьне плянаў веснавой засеўнай кампаніі ўцягнуць усю пролетарскую грамадзкасьць, узмацніць пролетарскую дапамогу гораду, мобілізаваць студэнцтва сельскагаспадарчых і пэдагогічных навучальных устаноў, а таксама актыў цэнтральных устаноў на правядзеньне масавай работы па колектывізацыі і на падрыхтоўку веснавой засеўнай кампаніі, увязваючы ўсю гэтую работу з падрыхтоўкай да ўборачнай кампаніі. Мобілізацыю студэнтаў старшых курсаў сельскагаспадарчых і пэдагогічных устаноў на працу па ўзмацненьні тэмпаў колектывізацыі і падрыхтоўкі да веснавой засеўнай кампаніі прыстасаваць да іх вытворчай практыкі.

У правядзеньні ўсёй гэтай вялізарнай работы трэба ўсямерна ўзмацніць сельскія саветы, якія яшчэ ня сталі сапраўднымі організатарамі колгасаў і не вядуць у большасьці выпадкаў рашучай барацьбы за пашырэньне колектывізацыі. Пленум ЦК прапануе ўжыць усе захады да таго, каб кожны сельсавет стаў сапраўдным організатарам колгаснага руху на вёсцы.

Пленум ЦК КП(б)Б рашуча папярэджвае партыйныя організацыі супроць недаацэнкі індывідуальнага сэктару сельскай гаспадаркі ў правядзеньні веснавой засеўнай кампаніі і прапануе партыйным організацыям мобілізаваць сваю ўвагу на тое, каб

плянавыя заданьні па веснавой сяўбе былі поўнасьцю выкананы і індывідуальным сэктарам сельскай гаспадаркі.

Уся КП(б)Б павінна праявіць бальшавіцкую рашучасьць і напружаньне ў справе правядзеньня веснавой засеўнай кампаніі і ўсяго пляну соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі.

Толькі барацьба на два франты, паслядоўнае правядзеньне генэральнай лініі партыі забясьпечыць партыі выкананьне сапраўды бальшавіцкімі тэмпамі ўсяго грандыёзнага пляну соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі.

РЭЗОЛЮЦЫЯ ЎСЕБЕЛАРУСКАЙ НАРАДЫ ПА ПАРТЫЙНАЙ АСЬВЕЦЕ (2-га сакавіка 1931 г.)

аб удзеле сеткі партасьветы ў веснавой сяўбе і колектывізацыі.

I. Вялізарнае гаспадарча-палітычнае значэньне веснавой засеўнай кампаніі 1931 г., у якім неабходна перавесьці ў БССР дзесяткі тысяч распыленых бядняцка-серадняцкіх гаспадарак на рэйкі буйной соцыялістычнай сельскагаспадарчай вытворчасьці і завяршыць пабудову фундаманту соцыялістычнай экономікі ў нашай краіне, патрабуе надаць веснавой засеўнай кампаніі выключны размах і баявы масавы характар і асабліва падкрэсьлівае тую вялізарную адказнасьць, якая стаіць перад парторганізацыяй у ажыцьцяўленьні гэтае справы.

II. Выключнае значэньне другой бальшавіцкай вясны характарызуецца наступнымі конкрэтнымі задачамі:

а) неабходнасьць колектывізаваць па БССР да веснавой сяўбы ня менш 219 000 або 30 проц. бядняцка-серадняцкіх двароў і тым самым значна падняць таварную продукцыю калгасаў;

б) пашырэньне засеўнай плошчы яравога кліну на 17,4 проц.;

в) спэцыялізацыя сельскае гаспадаркі ў кірунку разьвіцьця тэхнічных культур і стварэньне патрэбнай кармовай базы для жывёлагадоўлі.

Усе гэтыя мерапрыемствы будуць ажыцьцяўляцца ва ўмовах яшчэ больш абвостранае клясавае барацьбы на вёсцы.

III. Сетка партасьветы павінна павесьці самую рашучую і бязьлітасную барацьбу супроць „тэорыі" самацёку, якая зьяўляецца адной з самых шкодных праяў правага опортунізму і ўсякіх іншых адхіленьняў ад генэральнае лініі партыі.

IV. Задачы сеткі партасьветы заключаюцца ў тым, каб стаць адным з дзейных сродкаў мобілізацыі парторганізацыі, рабочых,

колгасных і бядняцка-серадняцкіх мас сялянства на выраашэньне палітычных і гаспадарчых задач веснавой сяўбы. Уся сетка партыйнае асьветы ў сельскагаспадарчых раёнах павінна зараз жа пераключыць усю сваю работу на арганізацыю дапамогі партыйным ячэйкам у пасьпяховым правядзеньні задач другое бальшавіцкае вясны.

V. Конкрэтны ўдзел у падрыхтоўцы і правядзеньні гэтае важнейшае гаспадарча-палітычнае кампаніі з боку сеткі партасьветы павінны выявіцца ў наступным:

1. Ва ўсіх звеньнях сеткі партасьветы неабходна прапрацаваць рашэньні партыі аб арганізацыі веснавой сяўбы, задач контрактацыі яравога клину, задачах МТС, арганізацыі новага прыліву ў колгасы і конкрэтныя задачы, якія стаяць перад раёнам, саўгасам і колгасам.

2. У раёнах з нізкім процантам ахопу парторганізацыі сеткай партасьветы правесьці ў бліжэйшы тэрмін 3—5 дзенныя курсы па падрыхтоўцы да веснавой сяўбы, з такім разьлікам, каб імі ахапіць партыйны, комсамольскі, савецкі, жаночы, кооперацыйны і колгасны актыў. Дому комасьветы ў пяцідзённы тэрмін выпрацаваць і разаслаць на месцы вучэбны плян і праграму гэтых курсаў. Правесьці школу-аднадзенку ў буйных колгасах і саўгасах з мэтай прапрацоўкі палітычных задач веснавой сяўбы і вытворчага пляну саўгасу, колгасу.

3. Правесьці ў раённых цэнтрах 1—2-дзённыя курсы-конфэрэнцыі прапагандыстаў нізавой сеткі партасьветы па пытаньнях сяўбы.

4. Перабудаваць вучэбныя пляны і праграмы усёй масавай, профсаюзнай і колгасна-кооперацыйнай сеткі ў адпаведнасьці з практычнымі задачамі, якія стаяць перад тым ці іншым раёнам. Ва ўсіх школах соцвыху правесьці 3—4 гутаркі аб веснавой сяўбе і практычным удзеле ў ёй школы. НКА даць тэрмінова ўказаньні па ўсёй сетцы школ соцвыху.

5. У декадны тэрмін Дому комасьветы скласьці спэцыяльную мэтодычную распрацоўку па засеўкампаніі, улічваючы спэцыялізацыю раёнаў па сельскай гаспадарцы.

6. Уся грамадзка-практычная работа сеткі партыйнай і комсамольскай асьветы павінна пераключыцца на арганізацыю і

актыўны ўдзел у дапамозе падрыхтоўкі і правядзеньня веснавой сяўбы, шляхам:

а) растлумачальнай работы сярод батрацка-бядняцка-серадняцкіх слаёў насельніцтва;

б) праверкі і забесьпячэньня гатоўнасьці інвэнтару і цяглавай сілы;

в) мобілізацыі насенфонду. Праверка і забесьпячэньне ачысткі і пратручваньня насеньня (узяць шэфства над ачысткай і пратручваньнем);

г) стымуляваць правядзеньне спэцыялізацыі сельскай гаспадаркі раёнаў;

д) асабісты прыклад слухачоў у правядзеньні падрыхтоўкі да сяўбы. Уцягненьне ў колгасы слухачоў-аднаасобнікаў;

е) організаваць соцспаборніцтва паміж раёнамі і школамі на лепшае правядзеньне веснавой сяўбы;

ж) дапамога культбытавым камісіям колгасу ў правядзеньні культработы ў часе сяўбы;

з) організацыя брыгад са слухачоў па выкананьні ўдарных заданьняў;

і) высьвятляць у друку падрыхтоўку і ход веснавой сяўбы;

к) сыгналізаваць ячэйцы аб усіх ненормальных зьявішчах падрыхтоўкі і правядзеньня сяўбы, выкрыцьцё ўсіх праяў опортунізму, бюрократызму і валакіты.

7. Гарадзкая сетка партасьветы разам з вывучэньнем політычных задач веснавой кампаніі павінна правесьці рад практычных мерапрыемстваў у правядзеньні засеву прыгарадных саловагародных гаспадарак і забесьпячэньне пролетарскага кіраўніцтва па вёсцы (пасылка ў вёску брыгад, лісты ў вёску, соцдагаворы на выкананьне прамфінпляну з аднаго боку і сяўба з другога).

8. Неабходна на час веснавой засеўнай кампаніі паслаць у менш забясьпечаныя сельскія раёны пропагандыстаў для дапамогі ў падрыхтоўцы да веснавой сяўбы.

9. Уся сетка партасьветы павінна стаць сапраўдным памочнікам парторганізацыі ў гэтай выключна важнай гаспадарча-політычнай кампаніі.

Конкрэтныя сапраўдныя шляхі ўзаемнай сувязі тэорыі і практыкі забясьпечаць бальшавіцкае правядзеньне засеўкампаніі, выкананьне пляну колектывізацыі і завяршэньне пабудовы фундаманту соцыялістычнае эканомікі нашае краіны.

Зацьверджана Культропам ЦК КП(б)Б

ДА ПРАПРАЦОЎКІ РАШЭНЬНЯЎ СТУДЗЕНЬСКАГА ПЛЕНУМУ ЦК КП(б)Б.

Тэма: Социялістычная рэконструкцыя сельскае гаспадаркі і веснавая засеўная кампанія.

Тэма разьлічана на 6 гадз
Самастойн. праца 4 „
Конфэрэнцыя 2 „

Мэтай тэмы зьяўляецца:

1. На падставе вывучэньня рашэньняў Пленуму ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б давесьці, што засеўная кампанія другой бальшавіцкай вясны павінны прайсьці пад лёзунгам новага моцнага прыліву у колгасы, узмоцненага наступленьня на кулацтва і ліквідацыі яго на базе суцэльнай колектывізацыі.

2. Давесьці, што пасьпяховае правядзеньне веснавой засеўнай кампаніі магчыма забясьпечыць толькі пры бязьлітаснай барацьбе на два фронты.

3. Мобілізаваць увагу сеткі партыйнае асьветы на конкрэтныя задачы школы ў веснавой засеўнай кампаніі, якая праводзіцца

Плян тэмы.

1. Посьпехі партыі ў галіне колектывізацыі сельскай гаспадаркі за мінулыя два гады пяцігодкі.

2. Значэньні і асноўныя задачы веснавой засеўнай кампаніі 3-га рашаючага году пяцігодкі.

3. Дапамога дзяржавы сельскай гаспадарцы.

4. Организацыя працы ў колгасах у веснавой засеўнай кампаніі

5. Задачы колгасаў, саўгасаў, МТС у правядзеньні кампаніі.

6. Роля профсаюзаў, саветаў і грамадзкіх організацый у справе колектывізацыі і правядзеньні веснавой засеўнай кампаніі.

7. Задачы контрактацыі яравых засеваў.

8. Работа сярод аднаасобнікаў, работа з беднатой.

9. Клясавая барацьба і яе формы ў веснавой засеўнай кампаніі.

10. Барацьба з ухіламі ад ленінскай лініі партыі ў правядзеньні веснавой засеўнай кампаніі.

11. Што можа і павінна зрабіць школа і паасобныя слухачы ў кампаніі, якая праводзіцца.

Агульна-мэтодычныя заўвагі.

У аснову праўрацоўкі тэмы павінны ляжаць рашэньні Пленуму ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б па пытаньні сельскай гаспадаркі і веснавой сяўбы і эдозва Саўнаркому СССР і ЦК УсеКП(б) ад 21-І—31 г. і эдозва ЦК КП(б)Б ад 3-ІІ—31 г.

Кіраўнік школы павінен давесьці, што новы прыліў у колгасы павялічвае соцыялістычны сэктар у сельскай гаспадарцы, чым забясьпечвае сапраўднае завяршэньне пабудовы фундамэнту соцыялістычнай экономікі. Таму веснавая засеўная кампанія павінна забясьпечыць гэты прыліў.

Выходзячы з гэтых задач, трэба абгаварыць нашыя посьпехі ў галіне колектывізацыі за мінулы год, а таксама паказаць недахопы, якія мелі месца ў справе колектывізацыі, элемэнты безгаспадарчасьці, слабая організацыя працы, слабае кіраўніцтва з боку кіруючых органаў колгассыстэмы нізавой сеткай, слабая сувязь з аднаасобнікамі і недастатковая дапамога ім.

Абмяркаваўшы гэты пункт, неабходна перайсьці да тых конкрэтных задач, якія пастаўлены перад сельскай гаспадаркай на 1931 г. і конкрэтна на веснавую кампанію як па СССР, так і па БССР.

Тут накіраваць увагу па лініі вывучэньня пляну веснавой сяўбы па паасобных культурах у паасобных раёнах БССР. У вясковай школе неабходна разабраць конкрэтны плян данага раёну, растлумачыўшы задачы спэцыялізацыі сельскай гаспадаркі па раёне.

Потым магчыма прыступіць да вывучэньня тых мерапрыемстваў, якія забясьпечваюць рост прыліву ў колгасы. Галоўным

чынам, трэба тут зьвярнуць увагу на вывучэньне першага пункту адозвы ЦК УсеКП(б) і адозвы ЦК КП(б)Б аб мерах дапамогі дзяржавы сельскай гаспадарцы і мэтодах гэтае дапамогі, якія павінны стымуляваць гэты рост. Аднак, тут-жа трэба падкрэсьліць, што гэтыя мерапрыемствы не забясьпечваюць прыліву бяз пэўнай штодзеннай работы партыйных і грамадзкіх організацый сярод беднаты, батрацтва і серадзякоў за ўцягненьне ў колгас. Неабходна таксама растлумачыць мэтазгоднасьць увязкі пытаньняў забясьпечваньня машынамі і прамтаварамі з пытаньнем колектывізацыі выкананьня пляну веснавой сяўбы.

Пункт 5-ы пляну павінен быць зьвязаны з пунктам 8-м з тым, каб абмеркаваць пытаньні форм дапамогі гораду, якая павінна ісьці як па лініі ўзмацненьня шэфскай работы, так і праз пасылку брыгад і сталых працаўнікоў на вясковыя работы (магчыма падкрэсьліць, што за апошнія часы гэтая работа значна паслаблена). Асноўныя-ж задачы пролетарыяту гораду — перанесьці мэтоды работы прамысловасьці ў сельскую гаспадарку. Як добры мэтод важна ўказаць заключэньне соцыялістычных умоў паміж прадпрыемствам, колгасам і саўгасам.

Тэхнічныя ўзбраеньні сельскай гаспадаркі павінны забясьпечыць рост продукцыйнасьці ў цэлым і павышэньне яе таварнасьці. Аднак, гэта яшчэ не вырашае справы забясьпечаньня прамысловасьці сыравінай і працоўных продуктамі сельскай гаспадаркі. Гэтыя пытаньні вырашаюцца мерапрыемствамі, паказанымі ў адозьве, імення — контрактацыя. Пытаньне аб контрактацыі павінна быць абмеркавана на падставе вывучэньня адозвы ЦК КП(б)Б у залежнасьці ад месца прапрацоўкі тэмы. Пытаньне контрактацыі ў даным раёне павінна пераважаць у прапрацоўцы. Аднак, абмяжоўвацца вывучэньнем пытаньня толькі гэтага раёну няможна. Трэба вывучыць усе мерапрыемствы партыі.

Разабраушы адозву, магчыма перайсьці да разбору пытаньня аб клясавай барацьбе. Указаць на формы клясавае барацьбы, якая ў веснавой кампаніі, бясспрэчна, яшчэ больш завастрыцца і якая праявіцца ў агітацыі за зьнішчэньне жывёлы, супроць контрактацыі, супроць колектывізацыі, супроць выкананьня пляну і г. д. Трэба ўказаць на шкоднасьць тых настрояў, што кулацтва ў нас ужо няма. Аб гэтым пытаньні ёсьць яскравае ўказаньне ў рэзолюцыі Пленуму ЦК КП(б)Б (п. 2).

Пераходзячы да пытаньня барацьбы з ухіламі, падкрэсьліць што вялікай небясьпекай цяпер зьяўляюцца самацечныя настрої. Разабраць конкрэтна ня толькі сутнасьць гэтых настрояў, але і іх карэньні. Трэба таксама абмеркаваць пытаньне аб неабходнасьці барацьбы супроць недаацэнкі аднаасобніка. Адсюль вынікае неабходнасьць паасобна паставіць пытаньне аб рабоце сярод беднаты-аднаасобнікаў як у кірунку ўцягненьня іх у колгасы, так і ў кірунку ўдзелу па выкананьні плянаў веснавой сяўбы.

Далей разабраць конкрэтныя задачы саветаў, профэсіянальных і грамадзкіх організацый у веснавой кампаніі. Указаньні Пленуму ЦК наконт гэтага гавораць, што саветы яшчэ не павярнуліся тварам да колектывізацыі, што гэтая работа павінна быць узмоцнена і паказваць шлях, якім чынам яна павінна быць пастаўлена.

Паасобна павінна быць пастаўлена пытаньне аб МТС. У гэтым пытаньні неабходна высьветліць вялізарнае значэньне МТС, шкоднасьць недаацэнкі ролі МТС, вузка-тэхнічны падыход да іх і мэтоды палепшаньня работы МТС, якія забясьпечваюць новы рост прыліву ў колгасы.

Паасобнае месца павінна таксама быць адведзена пытаньню вытворчага коопэраваньня сельскай гаспадаркі, неахопленай колектывізацыяй. Тут трэба ўказаць на меўшую месца недаацэнку вытворчага коопэраваньня і неабходнасьць аднаўленьня ўсіх відаў сельскагаспадарчага коопэраваньня там, дзе яшчэ не праведзена поўнасьцю колектывізацыя.

Усе паказаныя мерапрыемствы ў веснавой засеўнай кампаніі могуць быць праведзены пры штодзенным кіраўніцтве з боку партыйных і грамадзкіх організацый, пры забясьпечаньні колгаснай сыстэмы кадрамі. На пытаньне аб кадрах павінна быць зьвернута ўвага слухачоў у кірунку іх асабістага ўдзелу ў вырашэньні гэтага пытаньня.

Апошні пункт тэмы можа быць праграцаваны наступным чынам: слухачам школы ў горадзе могуць быць даны заданьні вывучыць пастаноўку работы шэфскіх організацый; складаньне конкрэтных плянаў работы выязной брыгады; дача наказу т. т., якія выяжджаюць на сталую работу. У саўгаснай або колгаснай партшколе заданьні слухачам могуць быць даны ў выглядзе

індывідуальных указаньняў, што трэба зрабіць паасобна кожнаму для правядзеньня ў жыцьцё рашэньняў Пленуму ЦК і адозвы ЦК.

Толькі штодзенная праверка ходу падрыхтоўкі да веснавой сяўбы забясьпечыць яе посьпехі.

ЛІТАРАТУРА.

Для слухачоў: Рэзол. Пленуму ЦК КП(б)Б па дакладзе тав. Рачыцкага.

Рэзол. Пленуму ЦК УсеКП(б) па пытаньні с.-г.

Адозва ЦК УсеКП(б) і СНК аб контрактацыі яравых засеваў.

Адозва ЦК КП(б)Б і СНК БССР.

Дадаткова для кіраўніка: Плян веснавой засеўнай кампаніі, выд. НКЗемам СССР.

Плян веснавой засеўнай кампаніі, выд. НКЗемам БССР.

Прамова т. Шарангові́ча на Пленуме ЦК КП(б)Б („Зьвязда").

ЗЬМЕСТ

Стар.

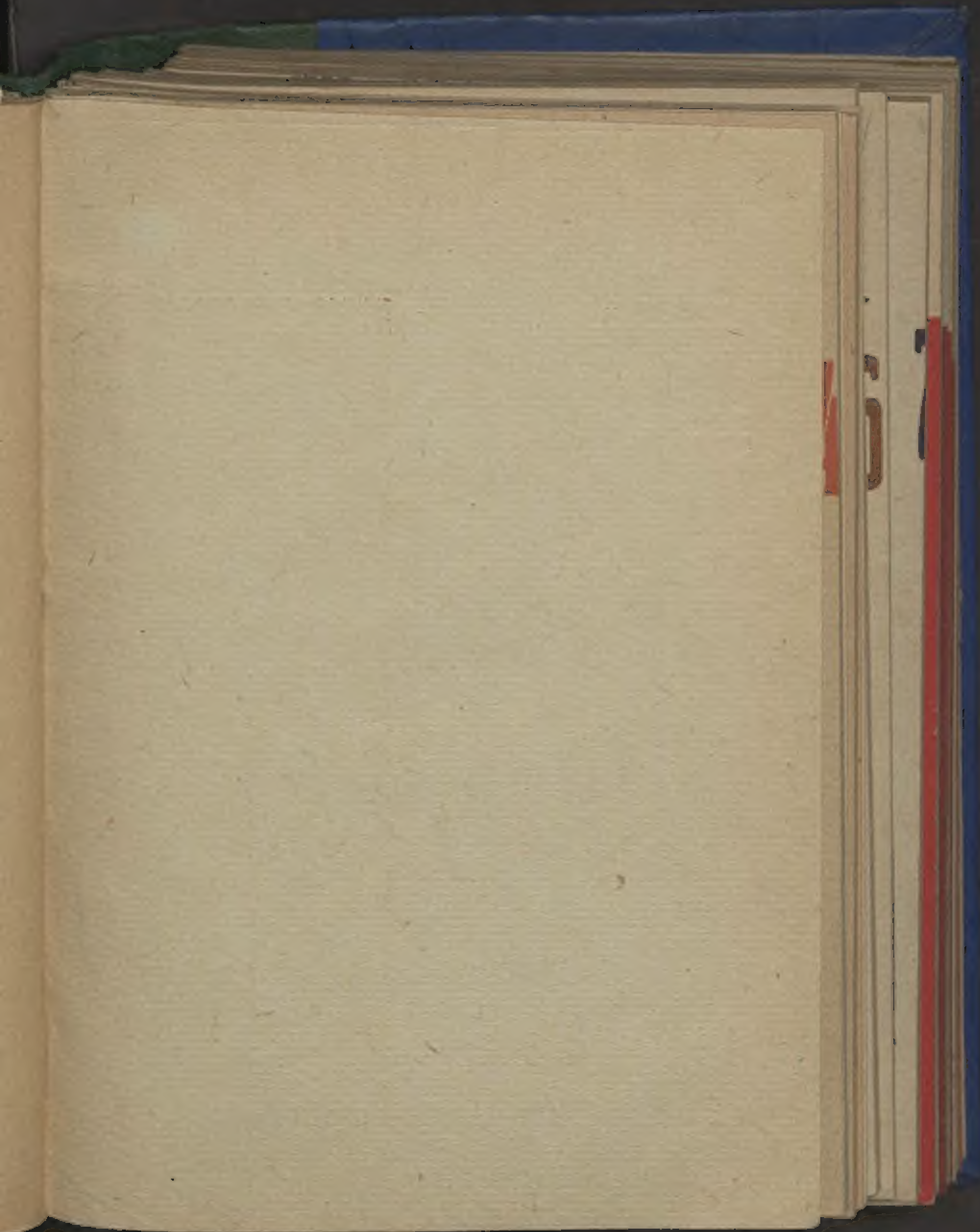

1964 г.

ЦАНА 25 кап.